

Det er hensigten i lyset af de indvundne erfaringer at ændre de administrativt fastsatte regler således, at der kan ydes statsgaranti for lån til landmænd med en noget lavere gældsprocent end den hidtil gældende, og at tillade en noget videre anvendelse af lånet, så det i en vis udstrækning kan anvendes til at indfri tyngende faste lån og i særlige tilfælde bank- og sparekasselån, dersom der herved kan opnås en betydelig forbedring af låneforholdene.

Erfaringen fra de hidtil behandlede gældssaneringsager viser, at der gennemgående er tale om landmænd med en meget tyngende gæld. Den gennemsnitlige gældsprocent er således ca. 93. Der er ofte gennemført eftergivelse af gæld eller indefrysning af gæld i forbindelse med saneringen. Uanset dette har bedrifterne efter saneringen ofte en ringe rentabilitet og en meget begrænset likviditetsreserve.

For at give mulighed for en mere tilbundsående gældssanering, specielt i gruppen af højtforældede landmænd, foreslås en forhøjelse af lånemaksimum fra 500.000 kr. til 600.000 kr., ligesom det findes hensigtsmæssigt at ændre de nugældende administrativt fastsatte regler for ordningen således, at lånene, hvor forholdene taler for det, ud over at anvendes til at indfri løs gæld og forfaldne ydelser, kan anvendes til at indfri tyngende faste lån og eventuelt bank- og sparekasselån. Herved opnås ud over effekten af rentetilskuddet en væsentlig forbedring af likviditeten ved at serielån med kortere løbetid afløses af gældssaneringslån, der er 13-årige annuitetslån og afdragsfri i de første 3 år. De landmænd, der er nyetablerede eller har foretaget nyinvesteringer har ofte faste lån helt op til 100 pct. af aktiverne. Ved forslaget forbedres muligheden for støtte til denne gruppe af højtforældede landmænd væsentligt.

Det er hensigten at administrere ordningen således, at det sikres, at den mest tyngende gæld indfries først, og at de fornødne akkorder er opnået forinden, så der kun sker afløsning af den gæld, som herefter påhviler landmanden.

Efter en bedømmelse af landbrugets nuværende situation er det regeringens opfattelse, at der også er behov for at kunne yde statsgaranti for gældssaneringslån til landmænd, der har en noget lavere gældsprocent end de ansøgere, der hidtil har opnået gældssanering i henhold til loven, således at loven kommer til at omfatte yderligere mellem 2.000-3.000 landmænd.

Den fornødne bevilling efter de gældende regler er som anført beregnet til 1,1 mia kr. omfattende ca. 3.000 godkendte ansøgninger.

Det forhøjede maksimum for lånebeløbet og den foreslåede noget videre anvendelse af lånet vil medføre en væsentlig merudgift inden for de grupper, der allerede er omfattet af lovens bestemmelser. Det bemærkes herved, at regeringen finder, at landmænd, der allerede har fået bevilget statsgaranti for gældssaneringslån, skal have mulighed for forhøjet statsgaranti for lån efter de ændrede regler.

Dertil kommer, at den foreslåede udvidelse af ordningen til at omfatte ydelse af statsgaranti for gældssaneringslån ned til en noget lavere gældsprocent som nævnt vil medføre; at yderligere ca. 2.000-3.000 landmænd vil have mulighed for at opnå statsgaranti for lån efter loven. Det skønnes, at den ændrede lov vil medføre behov for en samlet garantiramme på 2,5 mia kr. omfattende statsgaranti for lån til 5.000-6.000 landmænd. Som en konsekvens heraf vil der ske en forhøjelse af udgifterne til rentetilskud efter lovens § 8, stk. 1. Udgiften anslås til i alt ca. 375 mill. kr. i den 3-årige tilskudsperiode.

4. Administrative konsekvenser

Ansøgning om gældssaneringslån med statsgaranti udarbejdes af landbrugets konsulenter eller eventuelt revisorer og indsendes af det långivende pengeinstitut til hypotekbanken, der afgør, om statsgaranti med rentetilskud kan bevilges efter undersøgelse af, om de fastsatte betingelser er opfyldt, herunder en bedømmelse af, om ansøgeren efter gældssaneringen har tilstrækkelig mulighed for at videreføre landbrugsbedriften og opfylde sine økonomiske forpligtelser, jfr. lovens § 2, stk. 2.

Administrationen af loven er hidtil i væsentlig udstrækning sket i form af merarbejde og ved anvendelse af midlertidig studenterhjælp. Erfaringen har vist, at bevillingen af garantierne medfører et væsentlig merarbejde og med den betydeligt forøgede sagsmængde ved forøgelse af garantirammen fra oprindeligt 700 mill. kr. til 2,5 mia kr., vil det derfor være nødvendigt med i hvert fald en midlertidig udvidelse af hypotekbankens personale, ligesom det vil blive nødvendigt at afholde visse merudgifter i øvrigt. Det nøjere omfang heraf vil afhænge af tilrettelæggelsen af administrationen af den ændrede lov.

5. Notifikation for EF-kommissionen

Lovforslaget skal notificeres for EF-kommissionen.